# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- לזהות את הגזרה של פועל נתון לפי השורש והצורה
- לתרגל את צורות העבר, ההווה, העתיד ושם הפועל
- להכיר את חמשת הבניינים ואת הפעלים היוצאים מהכלל בעברית

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א' – זיהוי גזרות

1. א – פ"נ
2. א – ע"ו/ע"י
3. א – גרוניות
4. ד – הפעיל
5. ב – פיעל והפעיל
6. ג – שם פועל

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – בטבלה כתוב שאין הווה לפועל הזה
2. לא נכון – השורש נ-ת-ן הוא פועל מיוחד מגזרת פ"נ
3. נכון – כך מופיע בטבלה
4. לא נכון – יש גם פעלים בבניין פיעל כמו תאר וברך
5. נכון – כתוב בטבלה יָקוּם
6. לא נכון – הוא מופיע גם בנפעל, בפיעל ובהפעיל

### חלק ג' – השלמת צורות

1. יפול
2. לראות
3. ישב
4. נ-כ-ר
5. ע"ו/ע"י
6. לבנות

### חלק ד' – התאמת שורש לגזרה

1. 1 – ו (פ"נ)
2. 2 – ג (פ"י)
3. 3 – ה (ע"ו/ע"י)
4. 4 – ב (ל"י (ל"ה))
5. 5 – א (ל"א)
6. 6 – ד (כפולים)

### חלק ה' – כתיבה והבנה

1. יש לבדוק שהצורות תואמות לטבלה ושהתלמיד בחר שתי גזרות שונות
2. מצופה הסבר שמדובר בפעלים מיוחדים יוצאי דופן שאין להם את כל הצורות הרגילות

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- ע"ו/ע"י
- יָשַׁב / ישב
- כי הוא פועל מיוחד יוצא דופן ואין לו שם פועל בשימוש

## טיפים להפעלה:

- אפשר להציג את הטבלה מול התלמידים תוך כדי התרגול כדי שיוכלו לבדוק את עצמם
- כדאי להדגיש את הפעלים המיוחדים (הלך, נתן, יכול, היה) כי הם חריגים גם בתוך הגזרה שלהם
- בחלק הפתוח מומלץ לעודד שימוש בפעלים שכבר נלמדו בכיתה כדי לחזק את הקישור לטקסטים מוכרים

# דף תרגול: טבלת הפעלים בגזרות

דף התלמיד/ה עולים חדשים

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית יש קבוצות של פעלים שמתנהגים בצורה דומה. קוראים לקבוצות האלה גזרות. בדף הזה נתרגל פעלים מהטבלה.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **גזרה** | קבוצה של פעלים שמתנהגים אותו דבר בגלל אותיות מיוחדות בשורש |
| **בניין** | תבנית קבועה שבה נוטים את הפועל |
| **שורש** | שלוש אותיות שעליהן בנוי הפועל |
| **עבר** | הצורה שמתארת פעולה שכבר קרתה |
| **הווה** | הצורה שמתארת פעולה שקורית עכשיו |
| **עתיד** | הצורה שמתארת פעולה שעוד תקרה |
| **שם הפועל** | הצורה הבסיסית של הפועל, למשל ללכת |
| **פעלים מיוחדים** | פעלים יוצאי דופן שלא תמיד מתאימים לכלל |

## 1 חלק א' – זיהוי גזרות

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** באיזו גזרה נמצא השורש נ-פ-ל?

א) פ"נ ב) ל"א ג) כפולים ד) ע"ו/ע"י

**2.** באיזו גזרה נמצא השורש ק-ו-ם?

א) ע"ו/ע"י ב) פ"י ג) ל"י (ל"ה) ד) גרוניות

**3.** הפועל הלך הוא פועל מיוחד בגזרת:

א) גרוניות ב) פ"נ ג) ל"א ד) כפולים

**4.** באיזה בניין מופיע הפועל הקים?

א) קל ב) נפעל ג) פיעל ד) הפעיל

**5.** השורש ס-ב-ב (כפולים) מופיע בטבלה בשני בניינים. אילו?

א) קל והפעיל ב) פיעל והפעיל ג) נפעל והתפעל ד) קל ונפעל

**6.** לפועל יכול, לפי הטבלה, אין צורת:

א) עבר ב) הווה ג) שם פועל ד) עתיד

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | לפועל היה אין צורת הווה בעברית | ☐ | ☐ |

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 2 | השורש נ-ת-ן שייך לגזרת ל"א | ☐ | ☐ |
| 3 | הפועל בנה שייך לגזרת ל"י (ל"ה) | ☐ | ☐ |
| 4 | כל הפעלים בגזרת גרוניות הם בבניין קל בלבד | ☐ | ☐ |
| 5 | צורת העתיד הוא של הפועל קם היא יקום | ☐ | ☐ |
| 6 | השורש ק-ר-א מופיע בטבלה רק בבניין קל | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלמת צורות

השלימו את המילה החסרה.

**1.** העתיד (הוא) של הפועל נפל הוא _____

**2.** שם הפועל של הפועל ראה הוא _____

**3.** העבר של הפועל יושב הוא _____

**4.** השורש של הפועל הכיר הוא _____

**5.** הגזרה של הפועל רץ היא _____

**6.** שם הפועל של הפועל בנה הוא _____

## 4 חלק ד' – התאמת שורש לגזרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** נ-פ-ל | ___ | **א.** ל"א |
| **2.** י-ש-ב | ___ | **ב.** ל"י (ל"ה) |
| **3.** ק-ו-ם | ___ | **ג.** פ"י |
| **4.** בנה | ___ | **ד.** כפולים |
| **5.** קרא | ___ | **ה.** ע"ו/ע"י |
| **6.** סבב | ___ | **ו.** פ"נ |

## 5 חלק ה' – כתיבה והבנה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו שני פעלים מגזרות שונות מהטבלה וכתבו לכל אחד משפט בעבר, בהווה ובעתיד

**2.** הסבירו במילים שלכם למה לפועל יכול אין שם פועל, ולמה לפועל היה אין הווה

### כרטיס יציאה

מהי הגזרה של השורש ש-י-ר?

כתבו את צורת העתיד הוא של הפועל ישב

למה אין צורת שם פועל לפועל יכול?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀